

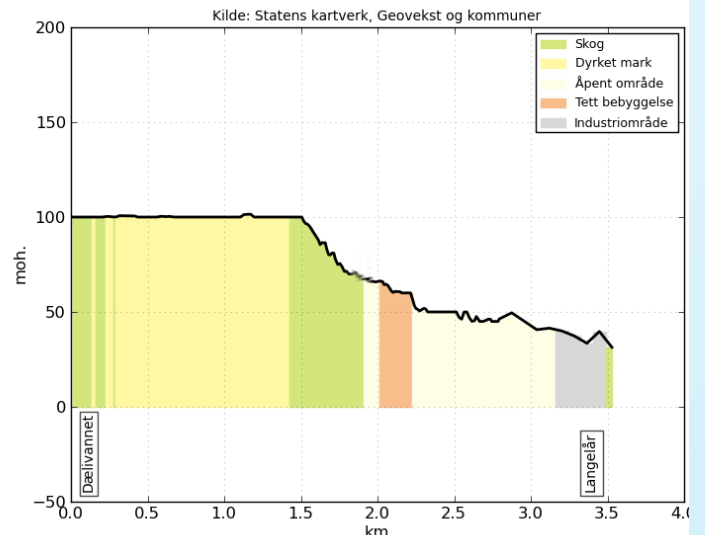
Dælibekken

Lengde: 3,5 km

Nedbørsfelt: 6 km²

Gj.snittlig vannføring: 120 l/s

Dælibekken kommer fra *Dælivannet* øst for Kolsås. Nedbørfeltet utgjøres for en stor del av den oppdyrkede dalen mellom Kolsås, Steinsåsen, Gardlaushøgda og den lave Fleskumåsen. Det meste ble vernet i 1978, dels som landskapsvernrområde og dels som naturreservat.

Det er mange tilløp til *Dælivannet*. Det største kommer fra *Steinstjernet*, 201 moh. De store oppdyrkede arealene er drenert, og det har vel også endret vannbalansen og vannføringen i bekken noe. *Dælivannet* er et grunt, næringsrikt vann fra naturens side, og i tillegg påvirket av avrenning fra jordbruket. Det er en mangeartet og rik vegetasjon rundt vannet. Det har vært senket to ganger ved å fordype den 1,5 km lange strekningen av utløpsbekken der den renner mellom jordene. I tillegg skjer det en langsom gjengroing av vannet. Vannets størrelse er derfor betydelig redusert. *Dælivannet* er rikt på fisk, særlig gjedde, abbor og mort som kan fanges som stor og god matfisk. Det er også karusser der, som i mange andre småvann og dammer i Bærum, men den er neppe noen viktig matfisk.

Bekkestrekningen mellom jordene er nærmest utilgjengelig. Videre nedover mellom Levreåsen og lia mot Kolsås har *Dælibekken* et fint bekkeløp på ca. 500 meter med jevnt fall og mange vakre partier. Det har ligget en sag vest for Stampejordet, som igjen lå vest for Øvre Gjettum gård. Denne saken må ha ligget ved denne delen av *Dælibekken*. Det går en turvei og mange tråkk i bekkedalen på dette stykket. Inntrykket av bekken skifter stadig ettersom det er mye eller lite vann. Her er smådyr og kanskje fisk. Går man på stien langs bekken høres brus under flom og klukking når det er lite vann. Bortsett fra jordbruksavrenningen er vassdraget lite påvirket før det kommer ned i byggesonen omtrent ved Brynsveien.

Der hvor bekken kommer ned langs Toppåsveien i krysset ved Damhaugveien, er den lagt i rør og ført under Kolsåsbanen. Ved Toppåsjordet er den igjen åpen et lite stykke før den er lagt i rør under Brynsveien. Nedenfor Brynsveien og like nord for Bærumsveien er bekken igjen åpen og renner åpen ca. 500 meter nedover. *Dælibekken* ble kalt *Vebekk* på dette stykke og ned til Sandvikselva. Ettersom bekken stort sett er borte, er navnet også gått ut av bruk. Det går en turvei like ved det øvre, åpne bekkestykket nedenfor Brynsveien. Selve bekken er stort sett omgitt av tett kratt og lite tilgjengelig slik at plante- og dyrelivet i noen grad er beskyttet. Like ved Bærumsveien, og på motsatt side av der Levrestien kommer ned fra øst, føres bekken inn i et eget rør langs Bærumsveien og helt ned til *Sandvikselva*. Utslippet av *Dælibekken* i *Sandvikselva* er like nedenfor krysset Skuiveien - Bærumsveien. Elvebredden er her tett bevokset av trær og busker. Utslippet ligger vanskelig til. Det er risikabelt å studere det fra den tidligere Ringeriksveien

Dette bekkeløpet er altså holdt fritt for spillvann og kan ledes til elva og Oslofjorden. Disse nederste ca. 800 metrene rant bekken i sin tid omtrent langs Bærumsveien med noen svinger mot nord.

Det største tilløpet var *Levrebekken* som kom fra øst og drenerte dalen mellom Nedre Gjettum, Levre, Helgerud og Dønski. Hele tilløpet er lukket og lagt i rør sammen med spillvannet. Flere steder kan man se av terrenget hvor bekken har gått.

Spillvannet fra boligområdene i denne delen av Bærum er samlet opp i et eget spillvannsnett og slippes på VEAS-tunnelen nær Sandvika. Det slippes inn i hovedkloakken omtrent der hvor Rudsveien krysser Bærumsveien.

Lukkingen av *Dælibekken* vakte stor oppmerksomhet med mange innlegg i avisen. Det ble påpekt at vassdraget var en viktig biotop og at det var en viktig sjøørretelv. Det er rapportert om forbausende store fangster der. Det siteres fra Arne Mohus' hefte Stedsnavn i Bærum fra 1987: «Ved en tolvmannsdom i 1405 ble Haakon Arnulfson Gjettum tildelt fiskeretten i *Vebekk*». Domsavgivelsen viser at det har vært strid om bekken langt tilbake i tiden, og at fisket har hatt et ikke ubetydelig omfang.

I forbindelse med ny E-16 fra Sandvika til Wøyen gikk Statens Vegvesen inn for å åpne den lukkede, nederste delen av *Dælibekken*, under forutsetning av at Bærum kommune ville åpne den øverste delen fra Bærumsveien. Dette ville kommunen være med på, og *Dælibekken* blir nå gjenåpnet. Bærum kommune vil sette ut smolt fra sjøørret, slik at *Dælibekken* igjen kan bli et gyte- og oppvekstområde for denne viktige matfisken. Det er viktig å følge med på hvor fort det går før stedegen vegetasjon og dyreliv igjen blir etablert i *Dælibekken*.